

GORENJSKE

LETNO XIII. ST. 102

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

SREDA, 31. AVGUSTA 1960

IZHAJA OD OKTOBRA 1947 KOT TEDNIK
S 1. JANUARJEM 1956 KOT POLTEDNIK
OD 1. JAN. 1960 IZHAJA TRIKRAT TEDENSKO
IZDAJA CP »GORENJSKI TISK« V KRANJU

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR
GLAVNI UREDNIK: SLAVKO BEZNICK

TELEF.: UREDNIŠTVO 24-75 in 21-90, UPRAVA 28-97
TEK. RACUN PRI KOMUNALNI BANKI V KRANJU
607-70-135 - IZHAJA OB PONEDELJKIH, SREDAH,
IN SOBOTAH - LETNA NAROČNINA 900,
MESEČNA 75, POSAMEZNA ŠT. 10 DIN

Tri leta Vodne skupnosti Gorenjske

Od reševanja k preprečevanju

Najnujnejši so vodovodi - Šele potem bo prišla na vrsto osnovna dejavnost: regulacija voda in hudočurnikov

Tik ob cesti proti Jezerskemu v Kokri je lepa hišica skoraj do strehe zasuta s prodom. Potnik ki se vozijo tam mimo in vidijo ta prizor, se zgrozijo pred tako nesrečo.

Pri tem gre za znani dogodek, ko je pred dobrim mesecem hudo neurje povzročilo tamkaj velike škode. Toda škoda na hišici je minimalna. Ona je slučajno tik ob cesti in kot prijeten domek, ki je sedaj uničen, vzbuja celo pretirano sentimentalno čustvenost in zgražanje. Toda najhujše posledice tega neurja so makomu vidne. Neocenljivo velike količine gramoza, ki so ga tokrat hudočurniki izprali iz strinjih grebenov Kočne, grozijo, da

bodo v bližnji prihodnosti zasule in poplavile ne le posamezne hiše, marveč celotna polja in naselja na Jezerskem.

Tako je marsikje. Stevilni hudočurniki zmeraj bolj pospešujejo erozijo, rušijo gore in uničujejo gozdove, napoljujejo jezove hidrocentral, poplavljajo polja in njive, ogrožajo kmetijstvo in celo naselja.

O tem so priovedovali oandan na sedežu Vodne skupnosti za Gorenjsko, kjer smo se zanimali za posamezne probleme iz te dejavnosti. Tri leta že posluje ta ustanova. Toda glavne dejavnosti se doslej še niso niti lotili. Namesto urejevanja voda in hudočurnikov, morajo reševati naj-

nujnejše težave asanacij in melioracij posameznih površin, napeljati vodovode in podobno. Skupne investicije so že lani dosegle okroglo 700 milijonov dinarjev. Skoraj toliko bodo porabili za letošnja dela in bistvenih sprememb ni predvidenih niti v prihodnjih letih. Potrebe so v resnicu že znatno večje, toda možnosti so omejene.

IZVIR SAVE PRED SPREMENIMO

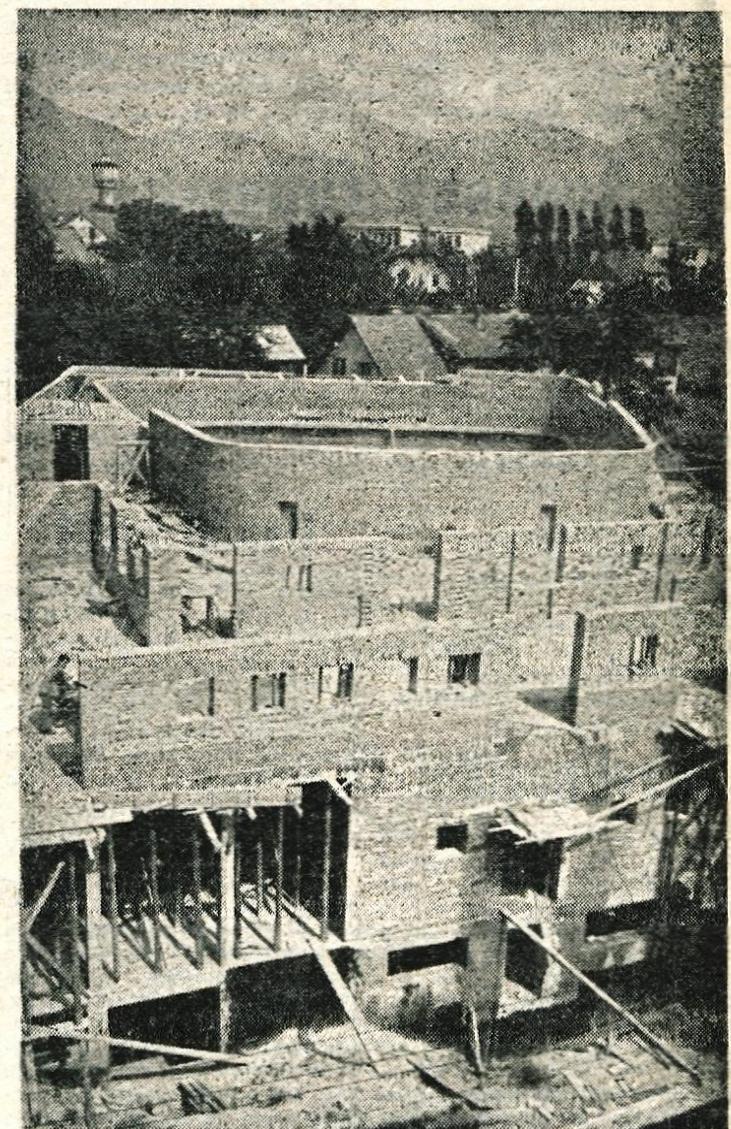
Največja dela za melioracijo oziroma izsuševanje kmetijskih površin so v teku na Kmetijskem posestvu v Poljčah, v Žireh in okrog Bleda. Zelo potrebno delo, ki ga bodo skušali izvesti v prihodnjih letih je tudi urejevanje zemljišč na tako imenovanem igrišču za golf ob cesti med Lescami in Jesenicami, za tem urejevanje takoj imenovanega Blejskega blata med Bledom in Gorjami in podobno. Velike težave so tudi na Sorškem polju. Iz vlaka med postajama Žabnica in Škofja Loka čestokrat vidimo velika jezera, seveda ob deževnih dnevih. Nekaj od tam pa se kmetje pritožujejo zaradi suše itd. Skratka, potrebna so obsežna dela za regulacijo in sistematično navodnjavanje teh polj, kar postavlja tamkajšnje kmetijske zadruge pred veliko nalogo v prihodnjih letih.

Prav sedaj pripravljajo tudi

obsežen program za ureditev izvira Save. Sava Dolinka ima svoj izvir sredi zelenih ravnice tik ob cesti proti Planici. Toda daleč tam naokrog so zato neplodna zemljišča, kar nameravajo v prihodnjih letih odstraniti z veliko regulacijo tega izvira.

Ob tem pa so zelo nujni vodovodi v določenih krajih. Med mesti našega okraja ima samo center Kranja preskrbljeno pitno vodo v zadostnih količinah. Na Jesenicah, v Tržiču in skoraj v vseh ostalih sredističnih so v prihodnjih letih nujna večja ali manjša dela, da bi zagotovili prebivalcem zadostno in zdravo pitno vodo. Šele čez tri ali štiri leta, ko bodo urejeni najnujnejši vodovodi, ko bodo rešili najnajvečje ogroženje krajev pred zemeljskimi plazovi in hudočurniki, bodo potem začeli urejevati vode. Seveda bo pri vsem tem potreben obsežno raziskovalno, znanstveno delo o celotnem stanju padavin, o geološkem sestavu zemlje, o rastlinstvu, o kmetijskih površinah, o industrijskih sredističnih in perspektivah v prihodnosti. Šele potem bo dejavnost Vodne skupnosti lahko usmerjena k racionalnemu gospodarjenju in urejanju naših voda, k varovanju naših turističnih in prirodnih lepot in končno k obrambi skupnih koristi pred grozajočo nevarnostjo.

-l. e.

Gradnja nove kinematografske dvorane v Kranju (na Žularji) hitro napreduje. Predvidevajo, da bo otvoritev za obč. praznik (1. avgust) 1961. leta. Dvorana bo ena najmodernejših pri nas. Imela bo moderne klime naprave. (Foto: Franc Perdan)

30 seminarjev v novi sezoni

Kranj, 29. avgusta — Delavska univerza v Kranju je z včerajšnjim dnem začela novo sezono

V enem letu so podvajili dohodek

»Kovinoservis« na Jesenicah je v letošnjem prvem polletju več kot podvajil dohodek v primerjavi z lanskim. To jim je v podjetju uspelo predvsem z zmanjšanjem stroškov, boljšo organizacijo dela in z zmanjšanjem zalog. V prvih štih mesecih letos so dosegli nekaj nad 24 milijonov dinarjev prometa ali skoraj 49 % več kot lani v istem času. Zaradi tega so vložili tudi veliko več sredstev v skladu podjetja z namenom, da si ustvarijo sredstva za modernizacijo in gradnjo novih delavnic. Medtem, ko so v lanskem prvem polletju vložili v skladu z 1.046.000 din. so jih letos v istem obdobju 4.916.000.

Podjetje opravlja splošna in stavbna ključavnjarska dela, kleparske in vodovodne instalacije ter vrsto drugih uslug. -k

izobraževalnega dela. Na vrsti je seminar za kolektiv Gorenjske občinske v Kranju.

Največ kandidatov se letos javlja za seminarje o ekonomskem izpopolnjevanju. Mnogo je prosilcev pa tudi za administrativne težave in za tečajo o komercialnem poslovanju. Iz ekonomike so v pretekli sezoni imeli 6 seminarjev. Zaradi velike števila kandidatov pa se moral za to sezono povečati število teh seminarjev na 30. Skupno bo skozi seminarje o ekonomiki, kot predvidevajo, šlo približno 1000 vodilnih ljudi in članov samoupravnih organov iz vseh večjih podjetij kranjske občine. Večina seminarjev bo v novem Delavskem domu. Seminarji bodo trajali dva do tri dni z 8 do 10 predavanj.

Največje težave imajo še zmagari zaradi pomanjkanja predavateljev. Zato v sedanji sezoni skušajo uveljaviti nov sistem stalnega predavateljskega kadra, za katerega bo skrbela posebna komisija.

-l. c.

Ceprav nam poletje še nakloni tudi zaradi pomanjkanja predavateljev. Zato v sedanji sezoni skušajo uveljaviti nov sistem stalnega predavateljskega kadra, za katerega bo skrbela posebna komisija. No, in ko smo že v takem času, bo verjetno marsikoga za-

nimalo, kaj je v pogovoru povedal upravnik podjetja »Kurivo«, tovarš Ludvik Rančigaj.

Podjetje Kurivo preskrbuje s premogom in drvmi Kranj z okolico na drobno. Večje kranjske tovarne kurivo ne dobijo preko tega podjetja, ker jih oskrbujejo direktni dobavitelji. Letos računajo, da bodo prodali na drobno preko 17.000 ton premoga, kar je v primerjavi s prodajo pred leti, ki se je sušalo okrog 6 do 7000 ton, zelo veliko.

Opaziti je, da vzporedno s tem,

ko potrošnja premoga narašča, pada potrošnja našrašča, pada potrošnja premoga našrašča, na polovico več kot v lanskem letu, ko je bil regres manjši. Prav zanimivo je, da v zadnjem času velike količine lignita pokupijo tudi potrošniki s Selške in Poljansko dolino, s predelom okrog Cerkelj, Preddvora, Jezerskega in od drugod, kar pomeni, da so tudi sami lastniki gozdov že uvideli, kakšno vrednost ima les in so ga za kurjenje raje zamenjali s cenejšim premogom. Vesekor razveseljivo dejstvo.

Zanimalo me je, kakšen dnevni promet to podjetju zmori. Tovarš upravnik mi je pojasnil, da

pred meseci je namreč Zvezni izvršni svet prenehel s

kontrolo nad cenami drva, ker je v

splošnem interesu, da se čim manj lesa pokuri. Tako so gozd-

na gospodarstva lahko povisala

cene svojim uslugam in sedaj zahtevajo od 2400 do 3500 dinarjev za m³ drva in to Franco na-

kladnalna postaja. Če potem pri-

štejem 40 dinarjev tovorne, je naša cena 3800 dinarjev

za m³ je povsem upravičena. Sicer smo pa med najcenejšimi

sličnimi podjetji. V Mariboru na

primer plačujejo sedaj potrošni-

ki meter po 4500 dinarjev, v

Ljubljani 4000 dinarjev itd. Cene

so pač odvisne od zahtev doba-

vitelja. Zaradi velikega povpraševanja po lesu ni vedno mogče izbirati le najcenejše dobavi-

več kot 50 novih strojev.

Tja bodo speljali tudi indu-

strijski tir, ki bo v veliki meri

poenostavil manipulacijo s kur-

primanjku velenjskega lignita,

po katerem je zelo veliko pov-

Občni zbor DPD „Svoboda“ - Javornik - Koroška Bela

DPD Svoboda Javornik-Koroška Bela je imela v soboto zvezčer v dvorani osnovne šole na Koroški Beli redni letni občni zbor. Ta je toliko važnejši, ker je prvi za letošnjo sezono na območju jeseniške občine.

Pred občnim zborom, ki je bil dobro obiskan, je bil kratek kulturni program. Osrednje poročilo na zboru je podal predsednik upravnega odbora društva Janeško Orešnik, ki je orisal lepe uspehe javorniške Svobode v minuli jeseni in se dotaknil tudi številnih problemov, s katerimi se bori društvo že nekaj let. Najvidnejši problem Svobode Javornik-Koroška Bela je

Razen številnih članov društva, so se udeležili občnega zbornika tudi zastopniki bližnjih Svobod in prosvetnih društev, predsednik občinskega sveta Svobod in prosvetnih društev, Ivo Ščančar ter zastopniki Svobode Trbovlje II, s katero Svoboda Javornik že v zadnjem času precej poskušala.

Verjetno bi naša bralce zani-

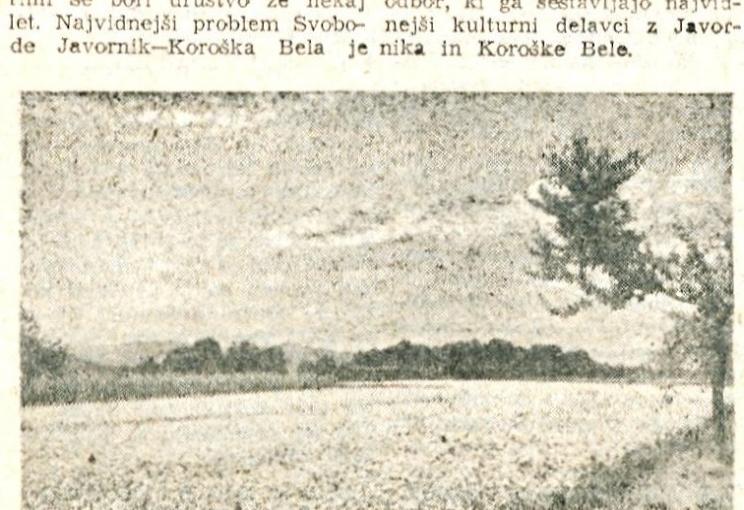
malo, kje je vzrok povisjanju cen drva, ali nam lahko to pojasni-

te? sem poprosila tovarša

upravnika.

«Ceprav nam poletje še nakloni

tudi zavzetje vodovoda, kar je

PO GORENSKEM PO KRANJSKEM ŽE AJDA ZORI...
(Foto: Franc Perdan)

zavzetje vodovoda, kar je

zavzetje vodovoda, kar je

zavzetje vodovoda, kar je

M. Šestek

Kratke z Jezerskega

• Kmetijsko posestvo na Jezerskem ima 92 ha gozdov. Ledeni bodo posekali in spravili v dolino 400 kub. metrov lesa.

• Prvi krompir na Jezerskem je pokazal, da bo povprečni letosni pridelek krompirja na Jezerskem 20 stotov na hektar. Kmetovalci so prvotno pričakovali še manjši pridelek, ker je krompiriča močno poškodovala julijška toča.

• Kljub temu, da so letos jabolka zelo dobro obrodila, jih na Jezerskem ne bo veliko. Tudi sлив letos ne bo. Dovolj je le hrusk tepk in moštaric.

Švedska rudarska delegacija pri nas

Jesenice — Švedska mladinska rudarska delegacija si je ogledala nekatere mesta v naši državi, med njimi tudi Jesenice. V spremstvu sekretarja zveznega sindikata rudarjev, Eša Tadića, predsednika republiškega sindikata rudarjev in metalurgov, Joža Plevnika ter predstavnikov uprave in družbenega upravljanja jeseniške Zelezarne so si gostje ogledali nekatere obrate. Zatem so imeli v Kazini posvet, ki so se ga udeležili tudi predstavniki železarske mladine ter tovarniškega in občinskega sindikata. Govorili so o socialnem

Novi gostilni

Kokri — Vse do letos ni bilo od Preddvora do Kanonirja na Jezerskem nobene gostilne, kar je precej motilo domače in tujce turiste. Pred kratkim pa so v dolini Kokre dobili kar dve novi gostilni. V Zgornji Kokri pri Povšnaru ima gostišče Planinsko društvo Križe, v Spodnji Kokri pa so odprli gostišče pri Arnežu v neposredni bližini glavne ceste. Nova lokala sta izredno lepa in okusno opremljena. Tudi pravni lastnik te zgradbe.

S sodišča

VEČ KOT PREPIR

L. Ž. je bil 19. junija letos v neki hiši v Leskovici. Tam je prišlo do prepira, v katerem je L. Ž. zgrabil za litrsko steklenico in z njo večkrat udaril po glavi in levi rami J. Z. ter ga tako lahko telesno poškodoval. Obdolženec je dejanje priznal, vendar se je zagovarjal, da je dejanje napravil delno iz razburjenosti, delno pa pod vplivom alkohola. Upoštevajoč, da obdolženec do sedaj še ni bil kaznan in da gre za razmeroma nekoliko starejšega človeka, ga je sodišče obsodilo na mesec dni zapora, pogojno za dobo enega leta.

KRAJA KOLES

M. G. je v večernih urah nekata dne v marcu letos iz veže Zadružnega doma v Senčurju ukradla žensko kolo v vrednosti 42.000 dinarjev. Kolo je v nasled-

Največji problem na cesti še vedno alkohol

Razgovor z miličnikoma motorizirane LM

• Živinozdravnik s Kmetijske posestva Senčur je na kmetijskem obroku na Jezerskem pred dnevi uspešno operiral 16 mesecev starega bika »frizijske« pasme. Le-ta je imel na prsih velik, 1 kg težak čir. — Omenjeni bik je tod oplojeval živino.

• Pred kratkim so na Jezerskem pričeli kosit travo, in sicer z ročno motorno kosišnico. Na kmetijskem posestvu so ob prvi košnji pospravili kar 80 ton sena, medtem ko bodo pokosili le 12 ton otave.

Le kdaj je že bilo to, ko so otroci stekli na cesto ob vsakem šumu motorja in veselo klicali: »Avto, avto, glej kakšen lep avto!« Kam bi le prisli, če bi si sedaj hoteli ogledati prav vsako motorno vozilo, ki pelje mimo nas, posebno če bi to že leli ob najbolj prometni cesti na Gorenjskem med Ljubljano in Jesenicami. Ta je tudi edina cesta I. reda, ki pelje skozi naše kraje. Če smo se nekdaj čudili priovedi, da je v velikih mestih zahodnoevropskih držav skoraj nemogoče pričeti čez cesto, to sedaj večkrat lahko občutimo tudi pri nas, ko oklevaje stojimo na pločniku in opazujemo skoraj strnjeno vrsto vozil, ki nam ne dovolijo prehoda čez cesto.

Promet je prav posebno močan v tem času, ko je turistična sezona na višku in prihaja k nam z motornimi vozili tudi veliko tujih turistov. O problemih prometa in o težkočaletih prometnih službah smo se pogovarjali s tovarišem Bizjak Alojzom in Semolič Alojzom, miličnikoma motorizirane Ljudske milice.

Vozita na cesti med Jeperco in Jesenicami. Kaj lahko na splošno povesta o službi na tej cesti?

Ker je to cesta I. reda in v zelo dobrem stanju, večina voznikov misli, da lahko voziti tako hitro, kot jim to sam motor vozila dopušča. Lahko pa rečemo, da so naši vozniki še ne morejo ali ne znajo prilagoditi tako velikemu prometu, kot je danes pri nas in se ne zavedajo vseh nevarnosti, ki se jim z neprevidno vožnjo izpostavijo. Pri tem ne upoštevajo trenutnega stanja prometa, svoje sposobnosti kot upravljavca vozila in splošne sposobnosti vozila.

Kdaj so naše ceste najmočnejše obremenjene?

Brez dvoma je to čas pred in po drugi uri popoldne, ko je na cesti posebno veliko kolesarjev, pešcev in avtobusov. Veliko avtomobilov je tudi sredji dopoldneva, najmanj vozil pa je v času opoldanosti.

Pravijo, da so prav domači vozniki najbolj nedisciplinirani. Ali lahko kaj pripomnite k temu?

To do neke meje res drži, vendar pa imamo velike probleme tudi z nemškimi vozniki, ki na splošno vozijo zelo neprevidno in kar se da hitro, režejo ovinke, pri prehitevanjih prihajajo v škarje in slično. Prav tako pa ponoči zelo neradi zasenčijo reflektorje, kar pa je pogost pojav tudi pri ostalih koristnikih te ceste.

V nedeljah, ko je promet posebno močan, ni zapetljajev samo do tedaj, dokler vozniki vozijo lepo v koloni. Prava zmešnjava s kopico prekrškov pa se začne, če eden drugega začnejo prehitevati. Več nesreč se prijeti tudi zaradi tega, ker avtomobilisti vozijo pretesno ob stranskem robu, ki je namejen kolesarjem in mopedistom. Le-te potem zračna stružja za drvečim avtomobilom potegne na cesto in tako prihaja do trčenja.

S kakšno brzino vozijo vozila na cesti med Ljubljano in Kranjem?

Na nekaterih odsekih lahko izkoristijo vso zmogljivost svojega vozila, to je tudi od

120 do 140 km na uro, vendar je zaradi velikega števila ovinkov in yzpetin na pretežnem delu ceste nevarno voziti hitreje od 50 do 70 km na uro.

Pri nas so bile sedaj organizirane velikopotezne akcije za vzgojo kolesarjev in voznikov motornih vozil. So uspehi vidni?

Skoraj bi rekli, da so se nepravilnosti pri kolesarjih izboljšale kar za 90 %. Posebno kar se tiče predpisane opreme koles, pa tudi disciplina se je precej izboljšala.

In največji problem na cesti?

Največji problem na cesti pa še vedno predstavlja videni vozniki. Ce katerega od voznikov osumimo, ga preizkusimo s posebno pripravo, ki se imenuje alkostop. Videni voznik piha v ampolo, ki je napolnjena s posebno snovjo rumene barve in ta ozeleni in tako neizpodbitno dokaže zaužit alkohol. Takemu vozniku potem odvzamemo voznisko dovoljenje, za nekaj ur, če je potrebno pa kar za ves dan.

Pokazali so nam škatlo, polno zelenih ampul, ki so že opravile svojo dolžnost.

Sosič Metka

svetli rešitvi stanovanjskega vprašanja.

Mladina se pripravlja

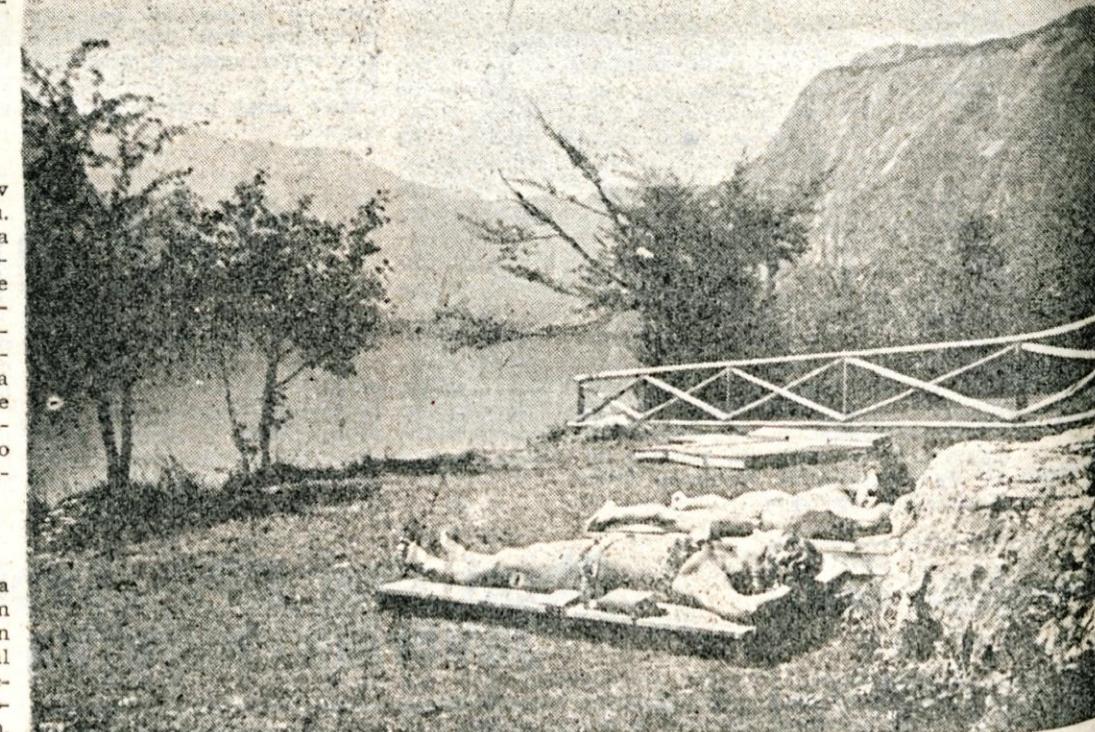
POMANJKANJE MOSKE DELOVNE SILE

Britof — Uprava tovarne olja »Oljarica« iz Britofa se že dalj časa ukvarja s problemom, kako zagotoviti tovarni zadostno število moške delovne sile. Le-te namreč primanjkuje. Temu je vzrok predvsem pomanjkanje stanovanj za delavce. Ker podjetje nalaga vsa razpoložljiva finančna sredstva za gradnjo novih tovarniških prostorov za ekstrakcijo, primanjkuje sredstva za gradnjo stanovanj. Z dodatitvijo omenjenih obratov bodo vsekakor vso pozornost posredovali.

Na nedavnom mladinskem sestanku so se pogovorili o desetem jubilejnem mladinskem festivalu, ki bo prihodnje leto, posvečen 20-letnici revolucije in Dnevu mladosti. Festival ne bo le občinskega, ampak tudi okr. merila.

NOVI AVTOBUSI

Skofjeloško transportno podjetje »Transturist«, ki je v zadnjih letih zelo razširilo svojo dejavnost po Gorenjskem, je nabavilo še 4 nove avtobuse za prevoz potnikov. Novi avtobusi iz tovarne FAP so zelo udobni.

V teh dneh v Bohinju

(Foto: F. Perdan)

PRVI GA NI IZUČILO

F. Z. je letos v noči od 29. na 30. junij v bližini Nakla z nožem zabodel F. B. na levo stran hriba ter mu pri tem prizadejal manjšo vbodno rano. Obdolženec se je pred sodiščem zagovarjal, da je bil delno izvzvan. Obsojen je bil na mesec dni zapora, upoštevajoč zlasti obtežilno okolnost, da je bil že prav zaradi takega dejanja kaznovan.

BREZ ČUTA DOLŽNOSTI

P. A. je hudo zanemarjal svoje zakonite družinske obveznosti in s tem puščal v težkem položaju svoje družinske člane, za katere je dolžan skrbeti. Že več let se ni hotel nikjer redno zaposliti, čeprav bi se kot kvalifikirani delavec lahko. Zapravljal je denar, ki ga je prislužil s kakšnim priložnostnim delom, prav tako pa je zapravljal tudi denar svoje žene, ki ga je sama zaslužila. V postopku so ugotovili, da obdolženec že mnogo let pijančuje. Sodišče ga je obsojilo na 6 mesecov zapora, razen tega pa izreklo tudi varnostni ukrep obveznega zdravljenja alkoholikov.

GOLJUFIJA SE NI OBNEŠLA

J. G. je v maju lani prodal svoj osebni avto. V pogodbini, ki jo je sam predložil Upravi za dohodke ObLO Kranj je v prodajni ceni vpisal za približno 600.000 din manjši znesek. Na ta način se je izognil plačilu prometnega davka v višini 120.000 dinarjev. Zaradi kaznivega dejanja ga je sodišče v smislu obožbe obsojilo na 60.000 dinazni.

Pri tem je dobil mopedist težje telesne poškodbe in je bil takoj prepeljan v bolnišnico. Skočila pa je na obeh vozilih za približno 170.000 dinarjev.

STIRJE V BOLNIČNI

Nedelja nesreč Devet v bolnišnico in trije mrtvi

Devet v bolnišnico in trije mrtvi

Pri tem je dobil mopedist težje telesne poškodbe in je bil takoj prepeljan v bolnišnico. Skočila pa je na obeh vozilih za približno 170.000 dinarjev.

STIRJE V BOLNIČNI

Nedelja nesreč Devet v bolnišnico in trije mrtvi

STIRJE V BOLNIČNI

Nedelja nesreč Devet v bolnišnico in trije mrtvi

STIRJE V BOLNIČNI

Nedelja nesreč Devet v bolnišnico in trije mrtvi

STIRJE V BOLNIČNI

Nedelja nesreč Devet v bolnišnico in trije mrtvi

STIRJE V BOLNIČNI

Nedelja nesreč Devet v bolnišnico in trije mrtvi

STIRJE V BOLNIČNI

Nedelja nesreč Devet v bolnišnico in trije mrtvi

STIRJE V BOLNIČNI

Nedelja nesreč Devet v bolnišnico in trije mrtvi

STIRJE V BOLNIČNI

Nedelja nesreč Devet v bolnišnico in trije mrtvi

STIRJE V BOLNIČNI

Nedelja nesreč Devet v bolnišnico in trije mrtvi

STIRJE V BOLNIČNI

Nedelja nesreč Devet v bolnišnico in trije mrtvi

STIRJE V BOLNIČNI

Nedelja nesreč Devet v bolnišnico in trije mrtvi

STIRJE V BOLNIČNI

Nedelja nesreč Devet v bolnišnico in trije mrtvi

STIRJE V BOLNIČNI

Nedelja nesreč Devet v bolnišnico in trije mrtvi

STIRJE V BOLNIČNI

Nedelja nesreč Devet v bolnišnico in trije mrtvi

STIRJE V BOLNIČNI

Nedelja nesreč Devet v bolnišnico in trije mrtvi

STIRJE V BOLNIČNI

Nedelja nesreč Devet v bolnišnico in trije mrtvi

STIRJE V BOLNIČNI

Nedelja nesreč Devet v bolnišnico in trije mrtvi

STIRJE V BOLNIČNI

Nedelja nesreč Devet v bolnišnico in trije mrtvi

STIRJE V BOLNIČNI

Nedelja nesreč Devet v bolnišnico in trije mrtvi

STIRJE V BOLNIČNI

Gospodarske vesti

Izvoz jugoslovanske pšenice. Specializirano podjetje za izvoz žita »Gran-eksport« je letos prvič po vojni izvozilo pšenico. Po podatkih tega podjetja smo letos prvič izvozili v Avstrijo, Zahodno Nemčijo, Švico, Nizozemsko, Vel. Britanijo in Izrael 140 tisoč ton visokorodne pšenice. Nedavno pa so sklenili tudi pogodbo za izvoz 20.000 ton pšenice na Madžarsko. Tako bomo letos izvozili skupno 160 tisoč ton pšenice.

Proizvodnja kamionov v Tovarni avtomobil Maribor. V tovarni avtomobilov v Mariboru bodo letos in naslednje leto proizvedli skupno 7.500 kamionov in avtobusov, od tega letos 3.200, naslednje leto pa 4.300. Večinoma bodo to sodobna vozila z dieselovimi motorji in zračnim hlajenjem. Proizvodni program tovarne se je nedavno razširil še z novim proizvodom tovarne, t.j. z lahkim in hitrim kamionom domače konstrukcije »TAM 2000«.

Izvoz grozda iz Makedonije. Podjetje »Loza« iz Skoplja je doslej izvozilo že več kot 381 ton namiznega grozda letošnje letine. Grozde izvajajo pretežno v Vzhodno Nemčijo, Avstrijo in Zah. Nemčijo, letos pa so izvozili precejšnje količine tudi na Čehoslovaško. Verjetno bodo do konca sezone izvozili nekaj grozda tudi v skandinavske države, predvsem v Švedsko in Norveško.

Letošnja proizvodnja motornih vozil. Iz programov jugoslovanskih proizvajalcev motorjev in drugih motornih vozil je razvidno, da bodo do konca leta proizvedli skupno 6600 kamionov, 1670 avtobusov, 11.160 potniških avtomobilov, 60.700 motornih koles, 30 trolejbusov in 1220 prikolic. Ceprav bo letošnja proizvodnja potniških avtomobilov mnogo večja od lanske, pa je povpraševanje toliko, da ga kljub temu ne bo mogoče zadovoljiti.

Perspektivni načrt dela

Zavoda za izobraževanje kadrov in proučevanje organizacije dela v Kranju

Zavod za izobraževanje kadrov in proučevanje organizacije dela v Kranju je pri svojem delu dosegel že precejšnje uspehe. Tudi v prihodnjem bodo njegove naloge še iz leta v leto pomembnejše. Danes objavljamemo nekaj podatkov iz perspektivnega programa dela Zavoda, čemer bo razpravljal tudi Okrajni ljudski odbor Kranj.

Perspektivni program dela Zavoda v celoti temelji na potrebih gospodarskih organizacij in drugih organizacij, ki se izražajo v naročilih ter v predvidenih potreb na osnovi analiz in razprav. Program dela upošteva v prvi vrsti potrebe gospodarskih in drugih organizacij s področja Gorenjske. Pri tem pa že upošteva republiško konцепcijo o razvoju tovrstnih Zavodov, ki naj bi bili za svoje ožje – (okrajno) področje splošni organizatorji (zlasti na področju izobraževanja, razdeljevanja oseb-

nih dohodkov, splošne industrijske organizacije podjetij itd.), na drugi strani pa bi se v določeni meri specializirali, da bi tako specializirani upravljali uslužbe za celotno področje Slovenije.

Program predvideva v prvi vrsti nadaljnji razvoj dosedanjih področij dela: industrijska organizacija podjetja, organizacija administracije, industrijska psihologija, izobraževanje, nagradevanje, kadrovska politika in organizacija kadrovsко-socialnih služb, višja kadrovsко-socialna šola v Kranju, problemi varno-

sti pri delu in ustanovitev merilu specializirati na organizacijske probleme v tekstilni industriji, in sicer na področju splošne organizacije tekstilnih podjetij, priprave dela in obračuna po ekonomskih enotah – medtem ko se bo Tekstilni institut v Mariboru usmeril na tehnično problematiko, na probleme merjenja produktivnosti, normiranja in študija dela ter tehnične kontrole.

Na področju industrijske organizacije podjetij bo Zavod še nadalje proučeval industrijsko organizacijo dela zlasti na prehodu iz obrtniškega načina proizvodnje v višje oblike industrijske organizacije, pomagal podjetjem organizirati pripravo dela in planiranje, jim pomagal uvažati obračun po ekonomskih enotah, prevzemal kompleksno organizacijo podjetja v sodelovanju s strokovnjaki iz drugih Zavodov, organiziral posebne seminarje s tega področja itd. – vsem v manjših in srednjih podjetjih nujno terjajo očakanje te službe v Zavodu. – V dogovoru s tekstilno industrij se nameščava Zavod v republiškem me-

riku čim bolj uspešno razvijajo lastne izobraževalne službe in šele v drugi vrsti na organizacijski posameznih seminarjev, ki jih podjetja zaradi pomanjkanja kadrov ne morejo sama organizirati. Taka usmerjenost dela Zavoda je potrebna, ker potrebe in težnje po izobraževanju tako naraščajo, da je nemogoče neposredno zadovoljevati vse ali večino potreb iz enega okrajnega centra. Pri tem taka koncepcija zavodovega dela upošteva delavške univerze, ki naj tudi prevažejo del strokovnega izobraževanja zlasti neposredno izobraževanje uslužbenec v delavcev kot izvrševalcev in upravljalcev.

Na področju organizacije administracije Zavod proučuje možnosti racionalizacije pisarniškega poslovanja – ne samo v gospodarstvu, ampak tudi v bankah, v javni upravi, v družbenih organizacijah itd. Zavod dalje proučuje stimulativne sisteme nagrajevanja administrativnih uslužbenec ter probleme celotne organizacije administrativne prirode. Na tem področju izdeluje Zavod za razne organizacije razne elaborate, uvaja nove načine organizacije dela, instruirajo nihove uslužbenec ter organizira seminarje s tega področja.

Zavod vseh naročil na tem področju zdaj zaradi svojih kapacitet ne more prevzeti. Na področju organizacije administracije je kranjski Zavod prvi načel le-dino in bi se lahko specializiral v republiškem merilu.

Na področju industrijske psihologije Zavod proučuje s pomočjo anketiranja in drugih raziskovalnih metod probleme kadrovske in socialne politike gospodarskih in drugih organizacij ter s pomočjo psiholoških pregledov pomaga raznim organizacijam pri izbiri kadrov za vodilna in odgovornejša mesta.

Zlasti ankete in analize kadrovske politike se bodo s sodelovanjem drugih zavodov razširile po vsej Sloveniji in se ponavljale daljše število let. – Pričakujemo, da bodo razen praktičnih koristi za posamezne organizacije dale tudi dragoceno znanstveno gradivo. Zavod se obrača tudi na srednje in manjše gospodarske organizacije, da bi zanje stalno opravljaj psihološko službo tudi pri izboru in profesionalni orientaciji nihovih kadrov.

Izobraževanje kot pomembno področje dela Zavoda je zlasti stopilo v ospredje z Resolucijo Zvezne ljudske skupščine o strokovnem izobraževanju. Zavod bo moral zlasti s stališča organizacije, ekonomike in tehnikе podjetij spremijati, proučevati in pospešiti strokovno izobraževalno delo, da se bo to stalno in pravočasno prilagajalo tendenciam družbenega in gospodarskega razvoja. Pri tem delu bo moral sodelovati z drugimi institucijami v republiki in okraju; v okraju predvsem s prosvetno-pedagoško službo, ki bo probleme izobraževanja strokovnih kadrov proučevala zlasti s pedagoške strani ter s službami za izbiro poklicu, ki bodo te probleme proučevali s kadrovske strani. Pri tem bo težišče dela Zavoda na pomoči gospodarskim in drugim organizacijam, da sa-

Vrsta dejavnosti (izobraževanje, nagrajevanje, sistematičen izbor in razporejanje delavcev, napredovanje, oblikovanje medosebnih odnosov, informacijska služba, HTZ, skrb za standard, za prosti čas delavcev itd.) se v gospodarskih organizacijah lahko razvijajo le, če imajo te strokovne uslužbenec, ki so specializirani na teh delovnih področjih. Glede na obstoječe potrebe bo Višja kadrovsко-socialna šola v Kranju sprejemala redne slušatelje iz vse Slovenije. Šola bo izobraževala slušatelje za opravljanje raznih kadrovsко-socialnih služb. Imela bo 4 specializacije, in sicer: za kadrovike, za instruktorje, za varnostne tehnikе in za analitike. S tem bo izpolnjena velika praznina, ker obstoječe Višja šola za socialne delavce izobražuje svoje slušatelje samo za socialno delo.

Zavod se bo moral v prihodnje nekoliko ukvarjati tudi z varnostno storitvijo pri delu. Zlasti pri manjih podjetjih na Gorenjskem, ki nimajo lastne varnostne službe, je potrebno, da bi varnostni tehnik Zavoda za več podjetij skupaj opravljaj varnostno službo.

Iz V. republiškega festivala kmetijskega strojništva

Lahko bi bilo bolje, če...

V nedeljo, 23. avgusta zvečer, se je vrnila v Kranj 7-članska skupina traktoristov Gorenjske, ki je nastopila na letošnjem V. republiškem festivalu kmetijskega strojništva v Murski Soboti, ki ga je organiziral Glavni odbor Ljudske tehnikе Slovenije s sodelovanjem Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo ljudske republike Slovenije in kmetijskih zadržnih organizacij.

Po prihodu v Kranj smo zapisali vodjo skupine Jožeta Zagajera za krajši pomerek, ker nas je zanimalo, kako so se uveljavili na tekmovanju traktoristi, ki so zastopali Gorenjsko.

»Kdo in kako so nastopili na tekmovanju?«

»Naš okraj so zastopale dve tričlanski ekipi. V prvi pričlanih so bili Janko Kranjc, Franc Strahan in Ivan Kohek. Pri mladih zadržnikih pa so tvorili ekipa brata Marjan in Andrej Frelih ter Ivan Tavčar. Iz Kranja smo šli v petek, 26. t.m. Iz Ljubljane smo se vsi traktoristi odpeljali z dvema avtobusoma v Mursko Sobotu. Ker smo bili preveč utrujeni in ker se je tu dien avtobus pokvaril, v petek

so poglavita ovira, ki naše traktoriste že vsa leta nazaj tarejo in zavirajo, da ne pridejo do boljšega mesta. Vsi naši traktoristi smo v vseh predvidenih disciplinah nastopili na kmetijskem postavu Rakičan. V nedeljo so bili slovensko objavljenci rezultati, nato pa nas je predsednik OLO Murske Soboti povabil na kosilo.«

»Kakšni so bili doseženi rezultati?«

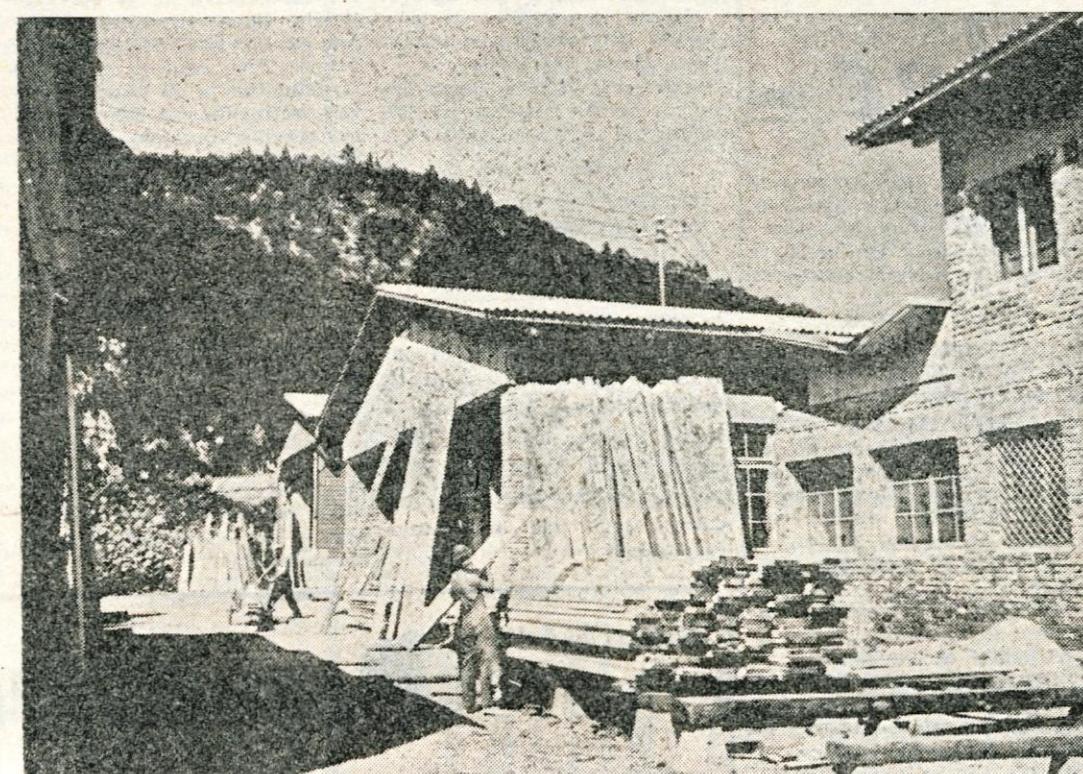
»Na splošno slabi, toda pod pogojem, ki so jih imeli naši traktoristi, moram reči, da so bili dobrí. Mladi zadržni so ekipno zasedli 4. mesto, kot posameznik pa je bil Marjan Frelih 3. Članska ekipa je zasedla še predzadnje, to je 7. mesto. Naš težišči je potreben, da naši traktoristi zasedet 7. mesto.«

»In nagrade?«

»Frelih je dobil denarno nagrado, Kranjc pa je prejel za uspeh in pa zaradi dolgoletnega dela v kmetijskem strojništvu pismo diplomo in zapestno uro. Jaz sam pa sem dobil pismo povabil za dolgoletno delo v kmetijskem strojništvu.«

»Kakšni so bili vzroki, da ni bil boljšega uspeha?«

»Teh je več. Slabe priprave pa

Po vseh naših krajih lahko vidimo večje ali manjše lesne obrate in žage. O njihovi smotrnosti, o ekonomičnosti in racionalnosti, spričo sodobne tehnike, ki dandanes hitro spreminja tudi proces proizvodnje v lesni industriji in uporabo lesa sploh, je tukaj seveda težko govoriti. Zato bo OLO na enem izmed prvih zasedanj razpravljal tudi o tem problemu v celoti – (Na sliki: lesni obrat KZ Bohinj v Češnjici)

Družbena prehrana - nerešen problem

Nujno je potrebno večje število novih obratov - Mlečne kuhinje so pomemben doprinos k boljšemu prehranjevanju otrok

Družbena prehrana bi morala imeti pri nas zelo vidno mesto, saj je v našem okraju zaposlene skoraj polovico žena. Venčar, ko si stanje družbene prehrane v kranjskem okraju približno ogledamo, vidimo, da je precej slab, da ta ni dobila tistega mesta, kot ji pripada, saj je nezadostna in zadovoljuje le najnajnejsje potrebe.

V družinah, v katerih so tudi žene zaposlene, se pojavlja večji problem pripravljanja hrane. Hrana se mora pripravljati trikrat na dan, razen tega pa za hrano se vrsto drugih opravil (nakup, prinašanje živil, kurjava, pomivanje, pospravljanje). Hrana se v omenjenih primerih pripravlja zelo hitro, temu pa sledi, da je gospodinji skrajšan nujni počitek za obnovitev delovne sposobnosti, hrana pa pripravljena ob pravem času, je v večini primerov pomanjkljiva in ne more zadovoljiti potrebu družinskih članov. Priprava hrane je še težja, če imajo starši šoloobvezne otroke, katerih urnik se ne ujema z njihovim delovnim časom. Za prehrano teh otrok so veliko prispevale mlečne kuhinje. V našem okraju so na 102 šolah do skupnih 105 delovalne mlečne kuhinje, kjer je dovoljalo malico skoraj 20.000 učencev. Vloga mlečnih kuhinj je brez dvoma zelo velika, zato nikakor ne bi smeli dovoliti, da bi organizacija mlečnih kuhinj sedaj nazadovala, ko ne bomo več dobivali mednarodne pomoci v živilih. Se več, gledati bi morali, da bi vsaj otrokom zaposlenim staršev in tistim, ki so zeleno oddaljeni od šole ali se vozijo, nudili pri šoli opoldansko kosilo. Otroci bi tako dobivali v redu kosilo, zaposlene žene pa bi bile v veliki meri razbremenjene. – V kranjskem okraju je imelo do sedaj kosilo

Razvoj gradbeništva v Jugoslaviji

V teku naslednjih petih let bo realiziran obsežen načrt modernizacije gradbeništva v Jugoslaviji. Za vsako leto predvidevajo okoli 60 milijard din in investicij, torej 300 milijard dinarjev v petih letih. Večina teh sredstev bo uporabljena za nabavo moderne (35 do 36 milijard dinarjev na leto), dalje za industrijo gradbenega materiala okoli 20 milijardi premo za gradbeno operativno let in 4 do 5 milijard dinarjev za gradbeno obrt. – Uresničitev tega programa bo omogočila gradbeništvo uspešnejše obvladovanje ne samo povečanja obsega gradenja, predvidenega z jugoslovanskim gospodarstvom itd.

perspektivnim načrtom razvaja naslednjih petih letih, temveč bo gradbeništvo postavilo vso svojo dejavnost z investiranjem teh sredstev na sodobne osnove, da bodo lahko kar najbolj pospešili, racionalizirali in pomenili svoje usluge. Po predvzetih obsežnih gradenjih v naslednjih petih letih porastel povprečno za 13 odstotkov na leto in bo tako v letu 1965 za 88 odstotkov večji od sedanjega. V tem času bo dograjenih mnogih novih industrijskih in drugih gospodarskih podjetij, preko 500.000 stanovanj, 5300 kilometrov cest, 3.900.000 kvadratnih metrov novih zgradb in prestreter itd.

Na prihodu v Kranj smo zapisali vodjo skupine Jožeta Zagajera za krajši pomerek, ker nas je zanimalo, kako so se uveljavili na tekmovanju traktoristi, ki so zastopali Gorenjsko. »Kdo in kako so nastopili na tekmovanju?«

»Na splošno slabi, toda pod pogojem, ki so jih imeli naši traktoristi, moram reči, da so bili dobrí. Mladi zadržni so ekipno zasedli 4. mesto, kot posameznik pa je bil Marjan Frelih 3. Članska ekipa je zasedla še predzadnje, to je 7. mesto. Naš težišči je potreben, da naši traktoristi zasedet 7. mesto.«

»In nagrade?«

»Frelih je dobil denarno nagrado, Kranjc pa je prejel za uspeh in pa zaradi dolgoletnega dela v kmetijskem strojništvu pismo diplomo in zapestno uro. Jaz sam pa sem dobil pismo povabil za dolgoletno delo v kmetijskem strojništvu.«

»Kakšni so bili vzroki, da ni bil boljšega uspeha?«

»Teh je več. Slabe priprave pa

so poglavita ovira, ki naše traktoriste že vsa leta nazaj tarejo in zavirajo, da ne pridejo do boljšega mesta. Vsi naši traktoristi smo v vseh predvidenih disciplinah nastopili na kmetijskem postavu Rakičan. V nedeljo so bili slovensko objavljenci rezultati, nato pa nas je predsednik OLO Murske Soboti povabil na kosilo.«

»Kakšni so bili doseženi rezultati?«

»Na splošno slabi, toda pod pogojem, ki so jih imeli naši traktoristi, moram reči, da so bili dobrí. Mladi zadržni so ekipno zasedli 4. mesto, kot posameznik pa je bil Marjan Frelih 3. Članska ekipa je zasedla še predzadnje, to je 7. mesto. Naš težišči je potreben, da naši traktoristi zasedet 7. mesto.«

»In nagrade?«

»Frelih je dobil denarno nagrado, Kranjc pa je prejel za uspeh in pa zaradi dolgoletnega dela v kmetijskem strojništvu pismo diplomo in zapestno uro. Jaz sam pa sem dobil pismo povabil za dolgoletno delo v kmetijskem strojništvu.«

»Kakšni so bili vzroki, da ni bil boljšega uspeha?«

»Teh je več. Slabe priprave pa

Zaslужena kazen za ropanje in vložne tatvine

Ko je v nedeljo, 26. junija letos, J. R., iz Kranja, odšel z ženo po vstopnice za cirkus, pač ni slutil, da bo v tem času v njegovo stanovanje vdrl tat. — Le-ta se je namreč splazil kar skozi odprt kuhinjsko okno, s katerega je bilo treba odstraniti le lonec z juho. Tat je bil že vajen takih poslov in že je bil v njegovih rokah res dober plen: 60.000 dinarjev gotovine, ročna moška ura in sončna očala. Vse to je našel v nezaklenjeni omari oziroma kuhinjski kredenci.

V tem pa je bil J. R. spet doma. Tat je bil tako presenečen, da se je prvi hip skušal skriti kar pod posteljo. Ta pa je bila prenizka in tako se je moral z J. R. pogledati iz oči v oči. J. R. ga je brez strahu povprašal, kaj vendar išče pri njem in kako je prišel v sobo, ko so bila

vratia zaklenjena. Slednji seveda ni vedel pametnega odgovora. Stanovalec je tedaj poklical ženo, da bi stopila po miličnika. Tatinski gost, v katerem je J. R. prepoznan zidarja M. P., je tedaj pobegnil izza pasu odprt žepni nož, z njim zagrozil J. R. ter ga prisilil, da se je umaknil. To je tat izkoristil, se počnal s plenom na dvorišče, od tam pa proč iz mesta.

M. P. se ni dolgo skrival po okolici. Njegovo srečanje z J. R. je bilo zanj usodno. Ujeli so ga in moral je priznati, da ni okradel le J. R., temveč da je nepoštano živel ves čas njegove zaposlitve pri Kranjskem gradbenem podjetju. Tudi na obravnavi pri Okrožnem sodišču v Ljubljani spričo trdnih dokazov svojih dejanj ni tajil. Tako je sodišče ugotovilo, da je že končan januar letos iz čuvajnice

KGP vzel pištole, kal. 6,50 mm z nekaj naboji, iz skladisca KGP pa v noči od 1. na 2. april dežni plašč, kmalu nato še 4 volnene odeje, 3 rjuhe in nekaj električnega kabla, v marcu letos pa še dva dežna plašča. S temi tatvinami je KGP oškodoval za približno 50.000 din. — V skladisču je prišel tako, da je razbil v spodnjih prostorih okensko steklo, iz pritličja pa potem splezal še v podstrešno skladisče obutve in obleke, kjer je vrata s silo odprlo.

M. P. je razmeroma dobro zaslužil, kot samec ni imel nobenih preživninskih dolžnosti, vendar se je vdal pisanjevanju v kvartopirstvu in mu zato delovni zasluge ni zadoščal. Tudi večji del sedaj ukradenih predmetov je zapravil. Zaradi ročarske tatvine proti J. R. in vložne tatvine pri KGP mu je

sodišče, čeprav še mlademu in doslej še nekaznovanemu, odmerilo kazen — 2 leti strogega zapora. Vso nastalo škodo, ki jo je prizadejal, bo moral seveda še poravnati.

M. P. ni imel lepe mladosti. Brez potrebnih vzgoje je moral slabu pripravljen v svet za kruhom. Kazenski pobiljevalni dom bo moral pač pri njem dopolniti s tršimi ukrepi, kar je bilo doma zamudeno. Obsojeni, doma iz Fermina pri Mariboru, na zagovoru ni bil zakrnjen in bo verjetno še našel pravo pot v življenje.

Mestni avtobusni promet - nepogrešljiva potreba

Menda ni Jeseničana, ki bi bil za to, da se ukine sedanji mestni avtobusni promet. Sicer o tem tudi nihče ne razmišlja, nasprotno, razmišljajo o tem, da bi ga še izpopolnili. V podjetju so nam povedali, da ga nameravajo preko zime še razširiti tako, da bo zveza vsake četrte ure namesto vsake pol ure kot doslej. Pred dnevi so dobili nov avtobus, v kratkem pa dobito še dva in tako s te strani ne bo ovir za razširitev. Septembra letos bodo začeli graditi tudi lastne upravnogospodarske prostore. — Sedanje delavnice namreč ne ustrezajo rastom potrebam, pa tudi prostorov za garaže nimajo dovolj.

Ceprav so nekateri nekaj časa dvomili o uspešnem razvoju podjetja, kažejo podatki zadnjih let, da je podjetje opravičilo svoj obstoj. Lani je imelo za 44 milijonov dinarjev prometa, letos pa je že v prvem polletju doseglo nad 53 milijonov din. — To pomeni, da bodo do konca leta dosegli za preko 100 milijonov dinarjev prometa. S takim prometom se dà tudi solidno gospodariti in kot kažejo dosedanji rezultati, ni kaj oporekat. Od 28 milijonov dinarjev čistega dohodka, ki so ga ustvarili v prvem polletju, so vložili v sklade podjetja 18 milijonov dinarjev. — Lokacija je že odobrena in tudi načrti so pripravljeni.

V podjetju je z vajenci vred zaposlenih 48 ljudi. —

Usodna vožnja s čolnom

Vožnja s čolnom po jezeru Črncjava pri Preddvoru, ki sta si jo v nedeljo popoldne privoščila Boštjan in Franc Zadnikar, se je kaj žalostno končala. Coln, v katerem sta bila oba brata se je nenadoma prevrnil. Marjan Andolšek iz Tupalič, ki je to viden, je takoj z brega skočil v vodo in potegnil na suho Franca. Ko ga je potem spravil k zaveti, mu je Franc povedal, da je v vodo padel tudi brat Boštjan. Andolšek je takoj nato se enkrat skočil v jezero in potegnil iz vode tudi Boštjana. Z umetnim dihanjem so ga skušali rešiti, vendar jim to ni uspelo. — Poklicali so zdravnika in rešilni avto. Med prevozom v Ljubljano pa je Boštjan umrl.

Dva krat več

Iz posebne analize o samoupravnih organih v kranjskih podjetjih, ki jo je pred dnevi izdelal Občinski sindikalni svet v Kranju je razvidno, da je v organih delavskega samoupravljanja zmeraj več delavcev.

Tako se je število članov delavskih svetov povečalo od 357, kolikor jih je bilo po volitvah v

OKREPČEVALNICA NA JEZERSKEM VRHU

Na Jezerskem vrhu so na oni strani meje postavili v vznomožju skalnate stene lično okrepčevalnico in prijeten prostor za odpocitek. V gostišču, ki ga upravlja Franc Lopar iz Zelezne Kapelje, je izvrstna postrežba. Stevilni izletniki, ki se radi zadržujejo v tem gorskem miru, uživajo tudi nad prekrasnim razgledom.

samoupravne organe 1957 leta, na 789 članov, kolikor jih je bilo izvoljenih ob zadnjih letnih volitvah. Hkrati se je povečalo število članov upravnih odborov od 101 na 225 delavcev in delavk. Prav tako je iz analize razvidno, da je ob vsakih volitvah več mladine in delavk v samoupravnih organih. Tako je bilo pred tremi leti samo 87 mladincev in mladink v samoupravnih organih, medtem ko jih je po letnih volitvah še enkrat več — 165.

Dobra paša

Senčur — S Kmetijskega poselstva v Šemčurju je na Jezerskem na Ancelovi planini na paši 51 glav živine. Letos je trava tod dobro porasla, ker so pašnike spomladni pognojili z umetnimi gnojili. Živina, ki bo ostala na paši do konca septembra, se kar dobro počuti in dobro napreduje.

Robert Bröslér

Magnetofon

Noben zakon ni popoln — niti moj. Tea, tako je ime moj ženi — ni igrala šaha. To sicer ne bi bilo hudo, toda ker razen tega v stanovanju ni trpel na cigaretne dima, je moj položaj postal vedno bolj kritičen. Igranje šaha brez modrega dima je menda še težje, kadar kegljati brez piva. Moral sem boditi drugam — in vprašam: kje in katera zakska družina je zvečer rada

Magnetofon je bil na prvem mestu med najnimi, v božički prejetimi darili. Podarila sva si ga drug drugemu, da si olepšava večere. Žena ga je podarila meni s skrito željo, da bi ostajal doma in da bi se tako odpovedal šahu, jaz pa sem ga podaril njej, da ob večerih ne bi samevala. Magnetofon je postal najin konjiček. Skupaj, ali pa vsak za sebe, sva lovila iz etra glasbo in jo snemala na trak.

Do sem je bilo vse lepo in v redu. Toda magnetofoni se dajo uporabljati še na sto drugih načinov...

Tako je bilo.

Ljubica, tako dolgo že ni sem igral šaha, kaj ti ne bo dolgas, če bi noco odšel na eno partijo v naš klub?

»Ce že ne moreš drugače, pa pojdi. Nisem malenkostna, saj me poznas, ne bilo bi mi po volji, če bi imel občutek, da si zaprt v kletko. Tak pojdi že! je odgovorila in naredila z roko patetično kretajo.

Pa kravate ne pozabi, dragi, nočem, da bi bil podoben ciganu. In ne pozabi, odigraj samo eno partijo, nato pa pride domov!«

Samo eno partijo — kako je vendar to mogoče? Nasprotniku je vendar treba ponuditi priliko, da izrativa svoj poraz. Po vsaki revanži je potreben odločitev in pri tem, kakor je običaj, navadno mine pol noči.

Brez skrbi, Tea ima globok spanec in lahko se priplazim v sobo, tihko kot mačka.

Pri zadnji igri — bila je četrta po vrsti — sem bil izgubil trdnjavlo in dva konja, sem se posvetoval s svojim soigralcem o strateški plati vrnitve domov.

»Nisam labkega položaja,« je menil soigralec, dvigalo v hiši ropota in ženo navadno zbudil. Žal moram zato peš in

sem se zbudila in tebe še vedno ni bilo. Vzela sem magnetofon in ga postavila na omačico v predstobi, ga naravnala na »snemanje« in odšla nazaj v posteljo.«

»In kaj si posnela?«

»Poldruge uro ničesar. Samo tišino najnega stanovanja. Toda na koncu, ko se je trak že skoraj ves odvил, je mikrofon zaznamoval zvok — poslušaj ga!«

Vključila je »reprodukcijski pol minute — vlekla se je silno dolgo — ni bilo slišati ničesar. Teda pa sem zaslišal značilni zvok — bilo je škranje vhodnih vrat od stanovanja.

»S števem lahko vsak prvošolček izračuna uro, ko si prisel domov,« je ugotovila žena in kot velik grešnik sem povesel glavo.

Nekaj dni sem ves pobjit taval po stanovanju in magnetofona niti pogledal nisem. Teda me je prešnila rešilna misel. Maščevanje je moje in kdor se zadnji smeje, se najbolje smeje!

»Ljubica, sem čez nekaj dni dejal svoji ženi, »zelo veliko dela imam, mislim, da te moj pizzati stroj ne bo motil. Zamaši si ušesa, da bo laže spaša.«

»Veseli me, da imaš zoliko dela. Stroj me niti malo ne bo motil. Nasprotno, tako lepo je, ko bom vedela, da si v morilni — pa čeprav ne boš pri meni.«

Magnetofon je bil moj glavnini pomočnik. Že nekaj dni sem ga vključil, ko sem pisal na stroj. Na traku je posneto za polni dvakrat dve uri tipkanja!

Tea je odšla spati, sam pa sem se odpravil na moje prekinjeno igranje šaha v klub. Ob vrati sem si mel roke in poslušal veselo tipkanje, ki je prihajalo iz zvočnika na magnetofonu. Tehnika je pa res sijajna! Ko sem že zaklepal vrata, sem ujel še glas svojega kašljanja, ki je bil prav tako ujet na traku.

Ta večer je bil zame srečen. Dobil sem tri partie in se vrnil domov šele ob policijski urki.

Res je, da mora človek imeti pri žabiranju mirne in spočitne živce.

mali oglasi

V nedeljo 4. septembra predstavljajo gasilsko društvo Bitnje veliko vrtno veselico s pričetkom ob 14. uri. Za pleš in razvedrično igro Kvintet bratov Avsenik sodelovanjem solistov Danice Filipič in Franca Korena. K obilni udeležbi vabijo gasilci — 3221

PRODAM

Prodam italijanski moped na 3 prestave, znakom Marini Franco. Miro Belehar, Voklo 73, Senčur — 3234

Prodam Vespo ali zamenjam za italijanski moped. Nartnikova št. 5, Kranj — 3276

Predam 12 tednov brejno svinjo. Brezovica 3 pri Kropi — 3277

Prodam kravo, ki bo tretji leta. Predstavljajo zavarovalnino kot načrnik tega časopisa. Glas Gorenjske Kranj za 3280

Prodam novo gume 400×15 za Topolino in vetrobran za motor DKW ali Puch. Breg 20 pri Komendi — 3279

Prodam motorno kolo »Java«, 250 ccm. Predstavljajo 5, Kranj — 3235

Prodam Vespo ali zamenjam za italijanski moped. Nartnikova št. 5, Kranj — 3276

Predam 12 tednov brejno svinjo. Brezovica 3 pri Kropi — 3277

Prodam kravo, ki bo tretji leta. Predstavljajo zavarovalnino kot načrnik tega časopisa. Glas Gorenjske Kranj za 3280

Prodam hišo ali zamenjam za enakovredno. Drulovka 35, Kranj — 3283

Prodam moped Colibri s prevoženimi 500 km. Jenko Janez, Srednja vas 39, Senčur — 3281

Prodam moped Colibri s prevoženimi 500 km. Jenko Janez, Srednja vas 39, Senčur — 3282

Prodam novo gume 400×15 za Topolino in vetrobran za motor DKW ali Puch. Breg 20 pri Komendi — 3281

Prodam parclo za stavbeni svet, na lepem kraju, okrog 600 kvadratnih metrov, pri Pristavi Naslov v oglašnem oddelku — 3282

Prodam hišo ali zamenjam za enakovredno. Drulovka 35, Kranj — 3283

Motorno kolo Tomos Galeb kot nov že registriran prodam. Ogled v Opremi Kranj — 3284

Poceni prodam 2 okna z mrežami (gavri) velikosti 1,40×0,90 metra, ter cca 1 m² rabljenih desk primernih za beton ranje. Naslov v oglašnem oddelku — 3285

Težko, mlado kravo, dobro mlekarico, 8 mesecev brejno, prodam. Naslov v oglašnem oddelku — 3286

Prodam kuhinjsko kredenco. Smid, Zagorice 111 — 3287

Osebni avto v krasnem stanju prodam. Ogled v nedeljo, 4. septembra 1960 ob 8. do 12. ure na parkirnem prostoru pred Železarno Jesenice — 3288

Prodam NSU Primo, 150 ccm, novo še neregistrirano. Tavčarjeva 25, Kranj — 3289

KUPIM

Kupim kravo, ki bo v septembetu leta. Predstavljajo v občini Kranj v šolskem letu 1960/61 — 3289

RAZNO

Gradbeni tehnik z desetletno prakso v nizki in visoki gradnji s poolblastilom, želi spremeniši službo. Ponudbe oddati v oglašnem oddelku pod Družbeno stanovanje — 3272

Stanovanje za dva upokojenca iščem. Dam 50.000 nagrade, lahko — 3273

Nenadoma nas je zapustil naš

MIHA KLINAK

ŽARA S PEPELOM

»Morda« de zamišljeno Židinja.

Angela pa ne sliši njunega pogovora. Zanjo ni več dolgih barak, podobnih krstam. Daleč proč je od tega nečloveškega in množičnega morišča, v katerem so ljudje obsojeni na počasno in trpljenja polno umiranje. Ničesar se ne zaveda, niti tega, da bo morda vsak hip ugasnila. Poslednji trenutki ji vračajo življenje, ki ga je živelka. Se enkrat ga živi in zanjo je ta utvra bolj resnična od življenja samoga... Daleč je, kakor da za Auschwitz sploh ne ve, kaker da še nikoli ni bila v njem. Le včasih pomisli na taborišče. Pomisli na Buchenwald, kamor so zaprli moža. Mnogokrat pa niti nanj ne utegne misliti. Preveč dela ima. Čez dan dela kot natakarice v kavarni, v prostem času pa hodi na tajne sestanke in organizira upor proti zavojevalcem, ki so ugrabili moža. Opazuje gestapovec, ki se šopirijo v kavarni, in prisluškuje njihovim pogovorom. Naslednji dan ali pa še prej zvedo za te pogovore partizani... Angela dela; ne utegne misliti na moživo trpljenje, ne utegne misliti, da bi mogli gestapoveci vedeti za njeno delo. Niti trenutek nima oddihu. Ne misli več in ne ugiba, če bo čez mesec vojne konec. Že zdavnaj je pozabilo, da je kdaj tako naivno mislila. Misli samo na eno: na boj proti okupatorju... Pomaga partizanom s hrano, s sanitetnimi potrebnimi in s papirjem za osvobodilni tisk, ki ga s pomočjo zaupnih tovarišic tajno razširja...

Tako ji mineva čas vse od dne, ko so odpeljali Slavka v Buchenwald. Prvi strelci odtekajo v Taenu pod Smarno goro. Na kamniškem področju vre. Cestni mostovi gore, betonirani lete v zrak. Ogenj upepeljuje zaplenjeno žetev na posestvih izgnanih Slovencev... V noči na prvi avgust minirajo jesenški partizani cestni most v Mostah pri Žirovnici, čez dan pa bijejo prvo odprto partizansko bitko v Sloveniji. Bijejo jo jesenški partizani-delaveci pod vodstvom Jožeta Gregorčiča. Čez teden dni se razvname boj na Jelovici...

Angela dela v nekdanji Novakovi kavarni, ki jo je prevzela Jeta, ženska, ki je bila včasih socialistka, zdaj pa je postala nemurka. Pri njej dela Angela. Mora delati, mora jesti, mora si zasluziti za življenje, če hoče delati za partizane v dolini. Saj je hotela v hribe, pa so ji zapovedali, da mora ostati na Jeseniceh in delati na terenu. Zato dela v tej kavarni, zato streže gestapovec, ki zahaja vanjo. Tako marsikaj izve, kar partizane razvame.

— Das ist eine Schweinerei, prisluškuje Zwick, ko se pogovarja s plavolasim kolegom Linkejem o novem položaju, ki se ga na Gorenjskem Nemci niso nadalejali.

— Da. Uporniško gibanje mora biti peklenko dobro organizirane — pripoveduje Linke... — Menda si bral poročilo okrožnega erozijskega komandanja v Kamniku...

— Ne, nisem ga še dobil v roke, — pravi Zwick.

— Prav danes sem ga prinesel z Bleda. Na kamniškem področju se je začelo dobro pripravljeno uporniško gibanje. Začudilo, da, iznenadilo nas je zaradi tukajnjih nekdanjih strankarskih nasprotij, da v gibanju ne delujejo samo komunisti, marveč tudi nacionalisti in celo klerikalci... Da smo izgnali župnike in duhovnike, je napaka, ki se nam zdaj maščuje. In bojim se, da se nam bo še bolj maščevala... V nekaterih občinah na kamniškem področju smo prišli v zelo neugoden položaj, zlasti v Kamniku, Homcu, v Radomljah, Domžalah, Mengšu, v Trzinu, Ihanu, v Dobu, Moravčah in še nekaterih drugih občinah se je razplameli pravi upor, prava mala vojna proti nam...

Angela prisluškuje in opazuje debelušnega Zwicka, kako z zalistimi očmi bolši v Linku, ki je sprva govoril zelo tiho, ko pa se je razvrel, je govoril vedno glasnej; morda tudi zato, ker sta bila sama v kavarni, to se pravi, razen nju ni bilo nobenega gosta, natakarice Angele pa kakor večina kavarniških gostov nista štela za človeka, ki bi utegnil prisluškovati.

— Začelo se je z napadi na naše organe in felksdobjerje, — zaskrbljeno pripoveduje Linke... — Zdaj pa so saboraže na dnevnem redu. Mostovi na cesti Domžale—Ihan—Kamnik so popuščeni. Telefonska in telegrafska zveza med Domžalami in Celjem je bila prekinjena več dni. Most med Domžalami in Moravčami je poškodovan in za tovorni promet onemogočen. Prav tako most na cesti Dob—Ihan, da ne govorim o požganih leseni mostovih v Homcu in Radomljah, o poškodovanih telefonskih zvezbah, o požganih kozolečih z zaplenjenim žitom... Če se bo takoj nadaljevalo, se bo preklet nevarno voziti z avtomobilom po cestah izven večjih krajev. Na napad na naš avto med Repnjami in Vodicami si slišal?

— Da, pritrdi Zwick.

— In nič manj nevarno ni to gibanje na našem področju. Z napadom na upornike na Mežaklji nismo dosegli ničesar. Ni nam jih uspelo uničiti. Banditi so imeli samo dva mrtva in mi štiri, da ranjenev niti ne omenjam. — Imeli pa bi jih še več, da se nismo umaknili. Ko smo preganjali bandite po Mežaklji, so nam nenadoma drugi vpadi v hrbot. Kaže, da imajo preizkušeno vojaško vodstvo...

— Imajo, — pritrjuje Zwick. — Prav te dni nas je obvestil unser Konfident, der Jäger Korintik aus Jauerburg o banditskem Dovoljeniku. Neki Jozeff Gregorčič je...

— Alter slùdšlawischer Ofizier? — vprašuje Linke.

— Woher! Ein reter Kämpfer aus Spanien...

— Rdeči bojevnik iz Španije? — se čudi Linke.

— Ja. Stari Paar ga dobro poznava...

— Der Hotelier aus Veldes?

— Da. Stari hotelier Paar. Dieser Rote je bil kot mladenič pri njem za hlapca...

Angela prisluškuje. Dobro si zapomni vse. Ne pozabi imena javorniškega izdajalca...

— Prav te dni sem za šefu zbral podatke o njem. Pohvalo za izčrpno poročilo je seveda dobil šef, ki je poročal na Bledu, »nadaljuje Zwick in pripoveduje o Gregorčiču.

Angela se čudi, kako je uspelo gestapovcu zbrati tako izčrpne podatke o Gregorčiču. Vse je vedel. Od njegovega rojstva v Opatiji in o revnih razmerah, v katerih je živel Gregorčičeva družina. O njegovem prebegu po prvi svetovni vojni v Avstrijo in tam v Jugoslavijo. Potem za njegovo delovanje na Jesenici in o prvem ponesrečenem poizkusu prebega v Španijo.

— Nekje blizu Splita naj bi jih čakala ladja, pa je ni bilo, ker so jo zajeli. Nato so pozaprli ne vem koliko sto prostovoljev. Oblast ni bila kos protifašističnemu razpoloženju ljudstva...

— Tudi mi mu nismo kos, — pripoveduje Linke.

— Ko so jih po nekaj tednih izpustili, — pripoveduje Zwick, — so se prebjali v Španijo po manjših skupinah. Neko tako skupino je vodil tudi on.

Linke z zanimanjem posluša Zwicka, ko pripoveduje, da se skupina po mnogih zapletljajih naposled le prebila do Španije.

— In tam je kmalu postal rdeči komisar bataljona Dimitrov.

— In kako se mu je posrečilo prebiti se iz Francije, kamor so jih Francozi internirali po porazu republikanske Španije? — zanimala Linka, saj je vedel, da so jih Francozi imeli zastražene in da so po okupaciji Francije izročili vse španske boree Nemečem.

— Ze pred našo okupacijo se mu je posrečilo pritihotipiti se domov z neko ladjo, — pripoveduje Zwick.

— In ga niso zaprli?

— Zivel je polgalno...

— In zakaj ga niso prijeli Italijani? Bil je vendar ubežnik njihove države...

— Italijani niso zaprli skoro nikogar. In četudi bi ga iskali, bi ga ne našli. Ze od prvih dni okupacije ni vedel nihče, kje živi...

— Zdaj vemo, — se skoro cinično posmehne Linke. — In vendar ne moremo do njega. V času, ko doživljamo na vzhodu zmago za zmago, so bile naše enote od njega že dvakrat tepe...

— Podcenjevali smo jih, — prizna Zwick.

SC-1 za navpični vzlet in pristanek

Od prvih začetkov letalstva pa do danes je bil človek bolj ali manj zadovoljen, da so ga nosila krila ali pa helikopterski motorji. Konvencionalni krilni profil je danes še vedno edini izvor vzgonov v vsakdanji uporabi. Na preteklih letih pa je postajalo vedno bolj očitno, da bo plinska turbina omogočila gradnjo letal prav posebne vrste. V milih imamo letala, ki zmorejo velike vodoravne hitrosti — ka-

terih helikopter ne obvlada — ne potrebuje dolge betonske steze, zato lahko deluje na skoraj poljubnem zemljišču.

Problem takega letala danes seveda še ni dokončno rešen. — Vendar pa Angleži pri raziskovalnih delih prednjačijo pred ostalimi. Eksperimentalni prototip takega letala so zgradili že leta 1956. Tedaj je SC-1 pričel s prvimi poskusnimi poleti. — Najprej pa so prehajali vse bolj na vertikalno dviganje in s

ščanje. Letalo SC-1 še danes preizkušajo, vendar že lahko govorimo o prvih rezultativnih raziskavah in o bodočih možnostih take letalne naprave.

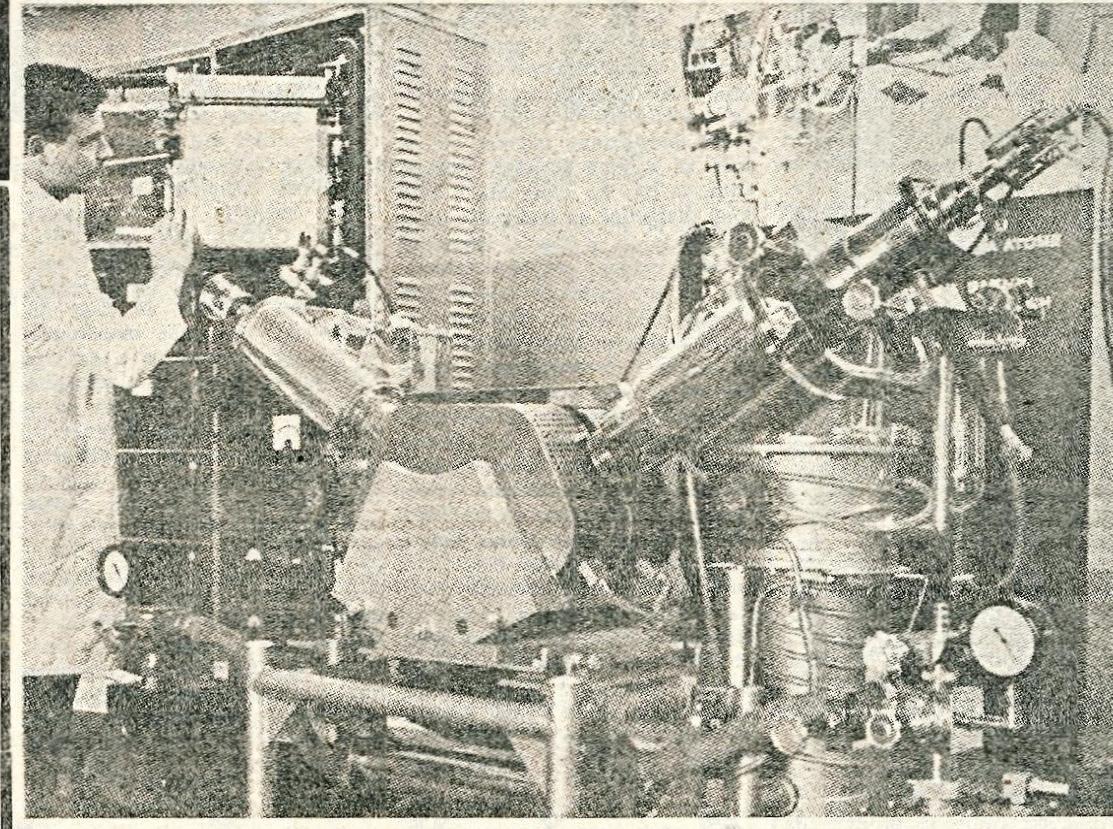
Studije so trajale štiri leta. — Vendar moramo pomisliti, da zahteva preizkušanje tako nenašvadnega letala zelo previdno delovne postopke. Preizkušanje je zato razdeljeno v čim večje število drobnih korakov, s čimer se zmajanja tveganje na najmanjšo mogočo mero.

Kakor smo že omenili, so najprej raziskali lastnosti letala pri običajnem letenju. Letalo je vzletelo na običajen način ter je tako tudi pristajalo. Ko je bilo tu vse v redu, so pričeli s preizkušanjem navpičnih vzletov in pristankov. Sele potem, ko je bilo mogoče varno krmrati letalo v navpičnem gibjanju, je prišla na vrsto najtežja vrsta preizkusov: navpični vzlet ter zvezni prehod v hitro, vodoravno letenje in obratno. Ta stopnja preizkusov je bila končana v letošnjem aprili, tako da njezini graditelji razpolagajo sedaj s podatki o vseh režimih letala.

Letalo SC-1 je na pogled dokaj čokato. Vzrok temu so v sredini trupa nameščeni štirje reakcijski motorji. Postavljeni so navpično eden poleg drugega, ter dajejo vzgon, ko se letalo dviga navpično. Ti motorji v vodoravnem letu ne delujejo, saj teda skrbi za vzgon krilo. V tem primeru pa deluje vodoravno postavljeni peti motor v zadnjem delu trupa. Na sliki prav dobro vidimo vstopne odprtine za zrak. Sprednja je takoj za kabino in dojava zrak štirim navpičnim motorjem. Zadnja tik pred smernim repom, pa napačno pogonski motor za vodoravno letenje.

Poseben problem je predstavljalo tudi krmjanje tega letala. V običajnem vodoravnem letu so to nalogo opravljala običajna krmila na krilu in repu. Ker pa ta krmila pri navpičnem dviganju ali lebdenju ne morejo delovati, je bilo treba poiskati druge načine. V primerih, ko je vodoravna hitrost letala majhna ali v primeru, ko se letalo v vodoravni smeri sploh ne giblje, prevzameta vlogo krmil izrastka na nosu in repu letala. V njih so šobe, iz katerih po pilotovi želji izteka hiter zračni sunek. Reakcijske sile, ki pri tem nastajajo, pa poskrbe za uspešno krmjanje v vseh smereh.

Lahko rečemo, da je prvi korak na tem področju uspešen. O nadaljnjem razvoju takih letal pa bo spregovorila bližnja bodočnost.

Spektrometer, skonstruiran in izdelan v Institutu »Boris Kidrič« v Vinči razbije atome in molekule različnih tež. Z njimi se s pomočjo neutronov dobivajo izotope Urana 235. Ta spektrometer je razstavljen na Sejmu tehnike v Beogradu, ki bo trajal še do 2. septembra

Vozilo za globine morja

Raziskovanja morskega dna so še posebej v zadnjih letih zelo napredovala. Pri tem seveda ne gre le za to, da so namenjeno v bližnji bodočnosti uporabljati za znanstvena raziskovanja morskega dna, katerim je namenjeno.

Vozilo se po morskem dnu lahko premika z največjo hitrostjo 6 km na uro, pri tem pa more doseči globino do 6000 m. Znanstveniki namreč zasledujejo v nekaterih primerih tudi povsem praktične cilje. Usedline na morskem dnu na priliko predstavljajo velikansko zalogo najrazličnejših rudnin in surovin, ki bi jih morda lahko izkoristili.

Nabiranje in raziskovanje vzorcev s sondiranjem morskega dna je samo ena plat proučevanja morskih globin, ki je obenem precej nezanesljiva in težavna. Z batiskafom se znanstveniki resda potapljajo tudi do največjih globin, vendar je batiskaf vsaj zaenkrat še razmeroma zelo okorno podmorsko plovilo, ki pod morjem nikakor ne more prepotovati velikih razdalj. Nov poskus v tej smeri predstavlja gradnja posebnega podmorskega vozila nekaknega traktorja na gosenicah, ki ga izdelali tehnični ameriški urad za podmorska raziskovanja. Poročajo, da so vozilo

opravljenem raziskovalnem podobu spet pripeljalo na obalo. Znanstveniki menijo, da jim bo vozilo predvsem uspešno služilo za podmorska proučevanja rastlinskega in živalskega sveta, ki živi v velikih oceanskih globinah, nadalje za nabiranje usedlinskih vzorcev ter še za nameščanje in vzdrževanje najrazličnejših aparativov, ki jih raziskovalci zaradi znanstvenih namenov nameščajo na morsko dno.

Nekaj je znanstvenikov vredno poudariti, da je batiskaf vsaj zaenkrat še razmeroma zelo okorno podmorsko plovilo, ki pod morjem nikakor ne more prepotovati velikih razdalj. Nov poskus v tej smeri predstavlja gradnja posebnega podmorskega vozila nekaknega traktorja na gosenicah, ki ga izdelali tehnični ameriški urad za podmorska raziskovanja. Poročajo, da so vozilo

meseca maja tudi že praktično v zvezni srednji smeri. Po sporu, ki je trajal 40 let, je vrhovno sodišče presodilo v njihovo korist. Na osnovi te sodbe so dediči predložili zahtevo po izselitvi vseh 27.000 prebivalcev Palmitala.

Prebivalci Palmitala pa ne verjamejo oblubi zvezne vlade,

češ da bo pregovorila lastnike k prodaji zemljišča. Zato so se pojavile okrog hiš sicer mirnih prebivalcev barikade in špan-

mo 15 odstotkov.

V Iranu so porasle cene v petnajstih letih 14-krat, mezdje pa samo trikrat.

REKORDI

V Zahodni Nemčiji se je dvignila potrošnja plastičnih mas na prebivalca v lanskem letu na 12.2 kg (v ZDA znaša 11.1 kg).

Sovjetski gospodarski plan predvideva do 1. 1965 rekorden porast proizvodnje naftne. Dosegel bo 230 milijonov ton — v primerjavi s 129 milijoni v 1. 1959.

V ZDA ima od vseh študentov, ki so padli na izpit, 42 odstotkov lasten avtomobil. Od tistih, ki so izpit položili, jih ima avto samo 15 odstotkov.

V Iranu so porasle cene v petnajstih letih 14-krat, mezdje pa samo trikrat.

PREPLAH V PALMITALU

nekega pridelovalca kave s 14 člani svojih ožjih družin v vztrajajo pri tem, da so samo oni lastniki zemljišča, na katerem je vzniklo brazilsko mesto Palmital, važno odkupno središče kave.

Po sporu, ki je trajal 40 let, je vrhovno sodiš

Vztrajno po poti uspehov

V nedeljo je bilo v Ljubljani in Celju republiško prvenstvo za mladince in mladinke, ki so se ga od gorenjskih atletov udeležili le Kranjčani. Mladi atleti Triglavja so pred nekaj leti prvič nastopili na prvenstvu Slovenije in od tedaj dosegajo iz leta v leto večje uspehe. Sedaj se ne zadovolijo le z uvrstitvijo v finale, ampak osvajajo tudi naslove prvakov.

Letošnje republiško mladinsko prvenstvo je bilo v tem pogledu še posebno uspešno. Tri prva, 5 drugih in 6 tretjih mest je bilanca s tekmovanjem v Celju in Ljubljani, kjer so Kranjčani ospravili prav dober včas in dokazali, da ob boljših pogojih lahko kvalitativno še precej napredujejo.

Najuspešnejši Triglavjan na le-

tošnjem prvenstvu je bil državni reprezentant Blenkuš, ki je zmagal v metu krogla z rezultatom 15,55 m, v disku je bil drugi s 44,79, v metu kladiva pa tretji. Med mladinkami sta osvojili prvo mesto Pravštova na 60 m z rezultatom 8,3 in Beleharjeva v

skoku v daljino s 4,27 m. Odličen rezultat 2:35,1 na 1000 m je postavil Marko Hafner, ki je dosegel drugo mesto in skoraj za 4 sekunde izboljšal klubski in gorenjski rekord. Grašič je bil drugi v teku na 800 m z 2:04,6, Bratruša na 400 m zapreke z 61,4 in v višini - 130 cm.

S.

Zaključek priprav naših maratonskih tekačev v Kranjski gori

Mihalić in Škrinjar v odlični formi

KRANJSKA GORA, 30. avgusta — V Kranjski gori so se včeraj končale tritedenske priprave naših najboljših maratonskih tekačev Mihalića, Škrinjara in Stojanovića, ki so se pod strokovnim vodstvom zveznega trenerja Lea Langa pripravljali za

nastop na XVII. olimpijskih igrah v Rimu, razen Leskovčana in Stojanovića, ki je posvetil svoj trening bližnjim Balkanskim igram v Atenah, ker žal na osrednji preizkušnji v Zagrebu ni izpolnil predpisane norme, ter se tako ni uvrstil v našo izbrano elito, ki nas bo zastopala v klasični disciplini na letosnjih olimpijskih igrah v Rimu. Vreme v začetku priprav našim maratoncem ni bilo posebno naklonjeno, vendar ta ovira po mnemuju trenerja Langa ni bistveno vplivala na njihovo razpoloženje, zlasti, ker sta se oba naša zastopnika Mihalić in Škrinjar z vso resnostjo lotila težkih vsakdanjih treningov, saj sta morala poleg obveznega teka na dolžini okrog 35 km, prehoditi dnevno še okrog 10 km, kar ni tako lahko, kakor si morda kdo zamišlja. Naša srebrna medalja iz Melbourna, Francija Mihalić se nahaja ravno na letosnjih olimpijskih igrah pred izredno zahtevno nalogo — klub izredni konkurenči 75 tekmovalcev iz vseh delov sveta, braniti pridobljeno srebro iz daljne Avstralije, kar pa ni v nobenem

oziru lahka naloga. Po mnenju trenerja Langa imata oba naša predstavnika z ozirom na bogate izkušnje znatno prednost, vendar to še nikakor ne predstavlja mero, s katerim bi lahko napovedali že vrstni red na cilju. V tej disciplini bodo nastopili še Alžirec Alain Mimoun, sicer francoska medalja iz Melbourna, Norris (Velika Britanija), Vatanake in Hiroshima, odlična japonska predstavnica, ter Viskari, Karkonen (Finska) in Čeh dr. Kantorek. Oba naša maratonca, ki sta se že srečala s četrtnim križem, se ravno letos nahajata v odlični formi, kar velja posebej že za Zagrebčana Škrinjara, ki je v življenski formi. Odlična izida Mihalića — 2:23:11:0 in Škrinjara — 2:20:26,0, sodita med najboljše dosežke na svetu, posebno slednji, dosežen v Tunisu. Vzdic izredno močni konkurenči v Rimu lahko pričakujemo ugodne vesti, saj sta Mihalić in Škrinjar na vrhuncu svojih moči, ter bi bila sleherna radostna novica iz italijanske metropole o obeh naših maratoncih ob njihovem zaključku tekmovalne kariere razveseljiva.

I. Virnik

BOMBNI ATENTAT V AMANU

Amanski radio je objavil, da je bil jordanski ministrski predsednik Haza Madjali ubit ob eksploziji bombe v poslopu zunanjega ministra v Amanu.

Prišlo je tudi do druge eksplozije v poslopu zunanjega ministra, kjer so tudi nekateri oddelki predsedstva vlade.

Po zadnjih vsteh amanskega radija je prva bomba, ki je bila podtaknjena v pisarni predsednika vlade Haze Al Madjalija, eksplodirala ob pol dvanajstih. Premier Madjali, kot tudi njegovi najbližji sodelavci so tako ostali zakopani pod ruševinami. Po še nepopolnih uradnih vsteh so izpod ruševin potegnili deset mrtvih in okoli 50 hudo ranjenih.

»RB-47« SPET NA »IZVIDNIŠKIH POLETIH«

Londonski »Daily Express« trdi, da so ameriška letala

»RB-47«, razporejena v Veliki Britaniji, spet začela odhajati na »izvidniške polete« okrog meje vzhodno evropskih držav. »Daily Express« prav tako trdi, da podobne polete sedaj opravljajo tudi britanske letalske sile z letali »Canberra«.

Ameriška in britanska letala so opremljena z elektronskimi napravami za snemanje.

Prav tako pa so se še pred

zadnjimi zbrali na skupnem trenin-

gu tudi mladinci, ki so z vadbo

začeli.

● Pravočasne načrtne priprave v »mrtvi« sezoni so za pozneje uspehe na tekmovalnih odločilnega pomena. Kaže, da se naši smučarski

funkcionarji tega letos še posebno zavedajo, saj so pričeli s pripravami dovolj zgodaj. Podoben skupen trening imajo v načrtu vsak mesec do zime, število najboljih pa se bo postopoma zmanjševalo.

I. S.

Republiško prvenstvo v plavanju

Plavalci Triglava že četrtič republiški prvaki

V soboto in nedeljo je bilo v Krškem republiško člansko prvenstvo v plavanju, na katerem je nastopilo rekordno število - čez 200 tekmovalcev. Organizacija letosnjega prvenstva ni bila najboljša, saj je med drugim prišlo do tega, da so morali plavati že v temi, vendar brez luči. Precej čudno je bilo delo sodnika zborna, ki je često spreminjal svoje odločitve in po svoji »delil« točke. Doseženi rezultati so bili kar dobri, postavljenih pa je bilo tudi nekaj novih republiških rekordov.

Kranjčani so tokrat nastopili brez »olimpicev« Kocmura in Brinovca, kljub temu pa so osvojili 6 naslovov republiških prvakov in že četrtič zapored postali ekipni zmagovalci. Peter Brinovec, ki lepo sledi svojemu bra-

krat 200 m prosti in 4 krat 100 metrov mešano. Zelo dobro je tokrat zaplavala Bogatajeva na 400 m prosti, kjer se je z obeh nim rekordom 5:54,5 uvrstila na 3. mesto.

Kopalna sezona na Bledu

Medtem, ko je bilo velik del julija in prve polovice avgusta vreme precej neugodno za kopanje, je letosnjaja kopalna sezona v zadnjih dneh avgusta dosegla svoj vrhunec. Malo pa je bilo dolepnej — pravzaprav v turistični sezoni na Bledu še nobene — da bi se ob bregovih jezer in v kopalnih kopalih toliko ljudi kot minuto nedeljo. Vročina je bila resda tolikšna, da je topla

jezerska voda, ki se je segrela do 26 stopinj, privabila številne kopalce. Največ se jih je zbralo v Grajskem kopalništvu. Tamkaj se v nedeljo prodali 2300 vstopnic. To število je v letosnjem letu rekordno. Kapaciteta kopalnišča pa se je s preuredivijo toliko povečala, da bi lahko sprejeli več gostov, saj niso pridobili niti vse omari. Veliko kopalcev je bilo tudi na kopalništvu pri hotelu Toplice, mnogo pa se jih je kopalo kar ob jezeru na primernejših mestih, kakor v Zakanji, ob campingu, pri veslaških loapi, na Mlinem in drugod. Posebno veliko nedeljskih obiskovalcev je prispealo z motorimi vožili. — V dopoldanskem času so kopalce presenetili padalci letalskega centra iz Lesc, ki so se spustili iz letal v jezero, na pa je pristalo tudi jadralno letalo.

Jesenice : Jugomontaža

29.42 (15:26)

V prijateljski košarkarski tekmi je v nedeljo na Jesenicah ženska vrsta zveznega ligaša Jugomontaže iz Zagreba premagala Jesenice z rezultatom 42 proti 29 (26:15). Gostje so bile tehnično precej boljše, domaćinke pa so jih prekašale v obrambnosti, vendar to ni bilo dovolj za zmago. Klub temu pa je igral navdušil nekaj stoglavcev, ki so bili zadovoljni z uspehom domaćin proti članu zvezne košarkarske lige.

LJUDJE IN DOGOĐKI

Prvi pogoj: UMIK

Prvi pogoj: UMIK delj je kongoški premier Lumumba pretekli ponedeljek v Stanleyvillu najavil politično reorganizacijo v deželi, tako da bodo zmanjšali tradicionalno oblast plemenskih poglavarov in ustavili občine.

— Narodi in vlad Jugoslavije, je v svoji izjavi, ki jo je v ponedeljek dal direktorju Tantanu, poudaril tov. Tito, »so z največjim zanimanjem in vsem razumevanjem spremljali in spremljajo napore, ki jih priprava vlada kongoške republike, da bi okreplila neodvisnost in enotnost Konga, sodeč, da ima ta vlad zakonito pravico vzpostaviti oblast na vsem področju svoje dežele.« — Povsem jasno je, da o nadaljnjem razvoju dežele lahko odloča le ljude samo. Zato je treba nemudoma odstraniti vse tiste elemente, ki posredno ali neposredno lahko vplivajo na družbeni razvoj dogovorov. Prisotnost belgijskih čet je materialna osnova za separatistična gibanja, zato je jasno, da je prvi pogoj za normalizacijo stanja v Kongu, da se te čete umaknejo iz dežele.

Včeraj, v torek, 30. avgusta, je potekel rok, do katerega bi se morale umakniti iz Konga vse

belgijske čete. Po podatkih, ki so doslej na razpolago, pa je še vedno v deželi nekaj sto belgijskih vojaških strokovnjakov. — Zavlačevanje umika je razumljivo. Po odhodu belgijskih čet bodo uplahnela separatistična gibanja in nihče več ne bo morebiti ribariti v kalmem. Belgijske čete se bodo umaknile le v sosednjo belgijsko kolonijo Ruan- do Urundi, ker je po mnenju njihovega komandanta »potrebna budnost« da bi bila zagotovljena varnost življenja in imeti ja evropskih državljanov. Verjetno bodo tudi od tod skušale vplivati na nadaljnji razvoj dogovorov v deželi, predvsem v Katangi. Zato že sedaj hočejo zagotoviti, naj poveljstvo mednarodnih čet ustanovi na meji med Katango in pokrajino Kasai »zaščitno cono«, ki naj bi jo zasede mednarodne čete, da bi s tem preprečile morebitni prihod kongoških čet v Katango.

Navzočnost belgijskih čet v Kongu dobiva čedalje bolj znacilni odprtitev vmešavanja v notranje zadeve dežele. Zato, kot je dejal predsednik Tito v svoji izjavi, »stojimo na stališču, da je neobično, da se na stališču čete v smislu resolucije Varnostnega sveta OZN nemudoma umaknejo iz Konga.«

Spet nekaj dobrih rezultatov

V sredo so imeli brigadirji

dince iz Zgornje Bele. Popo-

kranjskega mladinskega naselja

Franc Vodopivec v gosteh mla-

đancem iz Zgornje Bele. Popo-

kranjskega mladinskega naselja

Franc Vodopivec v gosteh mla-

đancem iz Zgornje Bele. Popo-

kranjskega mladinskega naselja

Franc Vodopivec v gosteh mla-

đancem iz Zgornje Bele. Popo-

kranjskega mladinskega naselja

Franc Vodopivec v gosteh mla-

đancem iz Zgornje Bele. Popo-

kranjskega mladinskega naselja

Franc Vodopivec v gosteh mla-

đancem iz Zgornje Bele. Popo-

kranjskega mladinskega naselja

Franc Vodopivec v gosteh mla-

đancem iz Zgornje Bele. Popo-

kranjskega mladinskega naselja

Franc Vodopivec v gosteh mla-

đancem iz Zgornje Bele. Popo-

kranjskega mladinskega naselja

Franc Vodopivec v gosteh mla-

đancem iz Zgornje Bele. Popo-

kranjskega mladinskega naselja

Franc Vodopivec v gosteh mla-

đancem iz Zgornje Bele. Popo-

kranjskega mladinskega naselja

Franc Vodopivec v gosteh mla-

đancem iz Zgornje Bele. Popo-

kranjskega mladinskega naselja

Franc Vodopivec v gosteh mla-

đancem iz Zgornje Bele. Popo-

kranjskega mladinskega naselja

Franc Vodopivec v gosteh mla-

đancem iz Zgornje Bele. Popo-

kranjskega mladinskega naselja

Franc Vodopivec v gosteh mla-

đancem iz Zgornje Bele. Popo-

kranjskega mladinskega naselja

Franc Vodopivec v gosteh mla-

đancem iz Zgornje Bele. Popo-

kranjskega mladins